Web-technológia Cascading Style Sheets, I. rész

Dr. Hatwagner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049.git 2020. március 30.

CSS: Cascading Style Sheets

- ≈ lépcsőzetes/sorba kapcsolt stíluslapok
- formázás, megjelenés leírásának elválasztása a tartalomtól (HTML), előnyei:
 - külön fájlban tárolható, ami több weboldalhoz is használható, így csökken az összesített kódméret,
 - egységessé válik ezen oldalak megjelenése,
 - egymástól függetlenül, egyidejűleg lehet szerkeszteni a formát és a tartalmat,
 - gyorsabban módosítható a megjelenés, mert csak egy helyen kell változtatni,
 - hatékonyabbá válik a gyorstárazás,
- különféle médiára eltérő formázás lehetséges (pl. képernyő, nyomtatás)
- a CSS ereje
- hivatalos W3C oldal

Elavult módszer (htmlFormazas.html)

Formázás HTML elemekkel és CSS-sel

```
Formázás CSS-sel (cssFormazas.ht ml)
```

Formázás CSS-sel (cssFormazas.css)

```
Szelektor (selector)

.kiemelt {
font-size: larger;
font-style: italic;
}

Tulajdonság (property)
```

Deklaráció sablonja

```
szelektor {
  tulajdonság1: érték(ek);
  tulajdonság2: érték(ek);
  ...
  tulajdonságN: érték(ek);
}
```

Szelektor

Mit akarunk formázni?

Tulajdonság

Milyen tulajdonságán változtassunk?

Érték

Milyen legyen az új állapot?

Megjegyzések a CSS-ben:

- /* megjegyzes */
- végleges kódból célszerű elhagyni
- Lehet több soros is

CSS ellenőrző

```
HTML elem neve
   p { font-style: italic; }

Egyedi azonosító (id attribútum) alapján
   #lablec { font-size: 10pt; }
   Az id nem kezdődhet számjegy karakterrel!

Univerzális szelektor, mindenre illeszkedik
   * { font-size: smaller; }
```

```
Osztály (class attribútum alapján)
```

```
*.kisbetus { font-size: small; } /* bármilyen HTML elemhez */
.kisbetus { font-size: small; } /* bármilyen HTML elemhez. rövid
alak */
p.voros { color: red; } /* csak adott (pl. ) HTML elemhez */
A class értéke nem kezdődhet számjeggyel, de lehet egyszerre több, szóközzel
elválasztott értéke:
Apróbetűs piros bekezdés
```

Elemek csoportosítása

```
h1, h2, h3 { font-family: Arial; }
```

```
egyszeruSzelektor1.html
```

```
<head>
       <title>Egyszerű szelektorok</title>
       <link rel="stylesheet" type="text/css"</pre>
                                               href="egyszeruSzelektor.css">
       <meta charset="utf-8" />
     </head>
8
     <body>
       <article>
10
         <header>
           <h1>Ma van a magyar informatika születésnapja</h1>
11
12
           Forrás: <a href="https://njszt.hu/hu/news"</pre>

→ /2020-01-21/ma-van-magyar-informatika-szuletesnapja">NJSZT</a>,
               \rightarrow <time datetime="2020-01-21,100:00">2020 január 21 </time>
13
         </header>
```

egyszeruSzelektor1.html

→ sőbb honosodott meg a magyar nyelvben

egyszeruSzelektor1.css

```
h1, h2, h3, h4, h5, h6 {
font-family: Arial, Sans-Serif;
}

p { font-family: Garamond, "TimesuNewuRoman", Serif; }

a { color: navy; }

forras {font-style: italic; }

bevezeto { font-weight: bold; }
```

Ma van a magyar informatika születésnapja

Forrás: NJSZT, 2020. január 21.

A magyarországi informatika kezdete a első elektronikus számítógep elkészülítélő eredezetelnél. A szobányi méretü M--ast zovjet tervek alapján építették meg, a magyar szakembergárda pedlig ezen kisérletezte ki, hogy mikent lehet ety számítogépet a népgzadsság erődekist oszólgó mérnőki,- ég szodaság számítoszára felhasználni – példáu at Erzsbed-tellá statiku számításai delnéríztek velő számát számításai számításai ellenőríztek velő számát számításai számításai számításai számításai számításai számításai számításai ellenőríztek velő számát szám

A mintegy kétévnyi építést követően hivatalosan 1959. január 21-én átadott M-3 számítógépre a korabeli sajtóbeszámolóban még számológépként hivatkoztak, mert a számítógép szó később honosodott meg a magyar nyelvben.

Bár ún. nulladik generációs számítógépet már az M-3 előtt néhány évvel is építettek a Budapesti Műszaki Egyetemen, Kozma László MESz-1 nevű gépe még telefonközpontokban használatos elektromágneses relékből épült fel, az M-3-mal ellentérben még nem felelt meg a Neumann-elveknek, amelyek előírják, hogy egy számítógépnek teljes egészében elektronikus módon kell működnie, és egy belső tárban kell tárolnia a programutasításokat.

A Magyar Tudományos Akadémia Kibernetikai Kutatócsoportjában megépített, első generációs M-3-ast tudományos számítások embernél gyorsabb végrehajtására tervezték. Noha a gép csupán másodpercenként 30 számítási műveletet tudott elvégezüt (mig a mai gépek processzorai esetében már több tizezer millió tusaitássa Iszámohatunk másodpercenként), az M-3-rai tri porajmank révén így is számos gyakortai feladúara használták fel. E gépen készelt az épülőt szászebet hát sáttalás zámítássavá laspozatosp rogram, de pédalú szállítási köldsége opimalzálásáhar, részesekt visztesébet sáttalásán számátssavá ta spozatosp rogram, de pédalú szállítási köldsége opimalzálásáhar, részesekt visztesébet sáttalásán számátssavá ta spozatosp rogram, de pédalú szállítási köldsége opimalzálásáhar, részesekt visztesébet ástatását számátssavá ta számát számát számát számát számát számát számát számát számátasák számát számát

Háromféle helyen lehet stílusokat megadni:

- I Külső fájlban (css kiterjesztés, <link> elem)
- 2 A <head> elembe ágyazott <style> elemben. Csak akkor ajánlott, ha egyetlen HTML fájlt kívánunk formázni ezekkel a stílusokkal.
- 3 Soron belül: a HTML elemek style attribútumának értékeként. Ismét keveredik a tartalom a stílussal, ezért általában nem ajánlott a használata!

egyszeruSzelektor2.html

```
3
     <head>
       <title>Egyszerű szelektorok</title>
       <meta charset="utf-8"/>
       <style>
         p { font-family: Garamond, "Times_New_Roman", Serif; }
         a { color: navy; }
9
          .forras {font—style: italic; }
10
          .bevezeto { font-weight: bold; }
11
       </style>
12
     </head>
           <h1 style="font-family: Arial, Sans-Serif;">Ma van a magyar
16
               → informatika születésnapja</h1>
```

Ha több előírás is vonatkozik ugyanannak az objektumnak a formázására, elsőként a forrás prioritása dönt (csökkenő sorrendben):

- soron belüli formázások
- 2 külső és belső (<link>, <style> elemek) formázások
- 3 böngésző alapértelmezése

Azonos prioritás (pl. két külső stíluslap) esetén a később betöltött szabály felülírja a korábbit.

utkozes1.html

utkozes1.css

```
p { color: blue; }
```

Első bekezdés.

Második bekezdés

```
utkozes2.html
```

utkozes1.css

```
p { color: blue; }
```

Első bekezdés.

(ロ) (部) (注) (注) 注 り(C)

Számtalan dolognak beállítható a színe CSS tulajdonságokkal, pl.:

color

Szöveg írásszíne

background-color

Háttérszín

Szín, mint a tulajdonság értéke megadható:

kulcsszavakkal

Pl. red (vörös), green (zöld), blue (kék), white (fehér), black (fekete), ... 140 szabványos színkód

Hexadecimálisan, RGB összetevőkkel

Pl. narancsszín: #ff7f00, ahol # jelzi a 16-os számrendszerbeli alakot, ff a vörös (Red), 7f a zöld (Green) és 00 a kék (Blue) összetevő intenzitása 8 biten előjel nélkül, fixpontosan. Additív színkeverés.

rgb() függvénnyel

rgb(red, green, blue), ahol mindhárom összetevő lehet 0-255 közötti decimális egész, vagy 0-100%. Pl. rgb(255,0,0) vagy rgb(100%, 0%, 0%) vörös színt eredményez.

rgba() függvénnyel

rgb(red, green, blue, alpha), ahol a színösszetevőket egy átlátszóság érték követi ([0, 1]).

szinek1.html

hsl() függvénnyel

hsl(hue, saturation, lightness), ahol hue az árnyalat, [0, 360] fok közötti elfordulás a színkeréken. Pl. 0° a vöröshöz, 120° a zöldhöz, 240° a kékhez tartozik. saturation a telítettség, százalékban. A 0% a színinformáció hiányát (szürkeség) jelzi, 100% a teljes színezettséget. lightness a fényesség, szintén százalékban. A 0% mindig fekete, a 100% mindig fehér színt ad.

hsla() függvénnyel

A fentiek kiegészülnek átlátszósággal.

szinek2.html

Induljon ki a szinezes.html fájlból!
Kapcsolja ezt össze egy külső stíluslappal,
majd érje el, hogy a jobb oldali ábrának
megfelelő színekben pompázzon! Próbáljon
minél több féle szín megadási módszert
alkalmazni! Törekedjen a lehető
legtömörebb CSS szabályok megalkotására!

szinezes-mo.html, szinezes-mo.css

Az első szintű címsorok legyenek barnák!

Ez a bekezdés legyen vörös!

Ez pedig zöld, de az utolsó szava legyen viágoszöld!

Az első szintű címsorok legyenek barnák!

A második és harmadik szintű címsorok legyenek kékek!

Ez egy szürke stílusú bekezdés.

Ez itt egy harmadik szintű címsor.

Ez is szürke.

Ennek meg a háttere legyen citromsárga!

HTML elemek hátterével kapcsolatos tulajdonságok:

background-color

A háttér színe. Alapértelmezetten transparent, azaz átlátszó.

background-image

Háttérkép, amivel alapértelmezés szerint kicsempézi az elem teljes területét (margókat nem). Alapértéke none, nincs háttérkép. Az url() függvény paramétereként adható meg a képfájl, pl. background-color: url("hatter.png");

Megadhatók színátmenetek is.

A szöveg maradjon olvasható a háttéren!

background-repeat

Háttérkép csempézési iránya

- repeat mindkét irányban, túlnyúló részek levágásával, alapértelmezés
- repeat-x csak vízszintesen
- repeat-y csak függőlegesen
- no-repeat csak egyszer, alapértelmezetten a bal felső sarokban
- round torzítja a képet a vágás elkerülésére
- space csak annyiszor ismétel, ami vágás nélkül elfér, közöttük helyet hagy

Két érték megadásakor az első a vízszintes, második a függőleges irányra vonatkozik.

background-repeat:

- Mindkét irányban csempéz (repeat)
- Vízszintesen csempéz (repeat-x)
- Függőlegesen csempéz (repeat-y)
- Csak egyszer jelenik meg (no-repeat)
- Elosztja térközökkel (space)
- Torzít (round)

hatter.html

background-position

lgazítás, a *vízszintes* és a *függőleges* pozíciót várja. Ha egyet kap, a másik center lesz.

- Függőlegesen: left, center, right
- Vízszintesen: top, center, bottom
- Mindkettőnél lehet százelékot, vagy egyéb CSS mértékegységet (pl. képpont) használni.

pozicio1.html

```
7
8
          background—image: url("css3.svg");
          background-size: 10%;
9
          background-repeat: no-repeat;
10
11
15
      <h1>Balra fent</h1>
      Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
16
24
      <h1>Jobbra | ent</h1>
25
      Aenean ut suscipit
37
      \langle h1\rangleKözépen\langle h1\rangle
38
      Ut semper. ante pretium
53
      \langle h1 \rangle Jobb alsó saroktól 10\% ra\langle h1 \rangle
      Lorem ipsum dolor sit
54
```

background-attachment

- scroll a háttér együtt gördül az oldallal, alapértelmezés
- fixed rögzített háttér
- local az elem tartalmával együtt gördül a háttér

A logo mindig a jobb alsó sarokban: rogzites1.html

Két bekezdés között kilátszik a háttérben rögzített logo: rogzites2.html

background

Rövidítés: egy összetett tulajdonsággal sok egyszerű tulajdonság értéke állítható be.

Értékek sorrendje rögzített, de tetszőleges számú érték elhagyható!

background: background-color background-image background-repeat background-attachment background-position

```
pozicio1.html

p {
    background-image: url("css3.svg");
    background-size: 10%;
    background-repeat: no-repeat;
}
```

```
pozicio2.html

p {
   background: url("css3.svg") no-repeat;
   background-size: 10%;
}
```

background-size

- auto: Alapértelmezés, eredeti méret.
- szélesség, magasság: utóbbi elhagyásával auto-t feltételez. Használhatók CSS mértékegységek és százalékok (a szülő elem mérete a 100%, nem a sajátja!).
- cover Addig nyújt és vág, amíg le nem fedi a szülő elem teljes területét.
- contain Addig nyújt, amíg egyszer bele nem fér a háttér a szülő elembe.

meret.html

Induljon ki a rogzites2.html fájlból, és alakítsa át a jobb oldali ábrának megfelelően!

- Az írásszín legyen világos szürke!
- A teljes oldal háttere legyen kék (RGB-összetevők: 0, 145 és 190)!
- A <div> elem háttereként állítsa be a HTML5sticker.png fájl!
- Ennek helyzete ne függjön a görgetéstől!
- Helyezze el azt a képernyő közepén!
- A képet méretezze aránytartó módon úgy, hogy éppen kitöltse a rendelkezésre álló helyet!
- Próbálja mindezt a lehető legkevesebb CSS tulaidonság felhasználásával elérni!

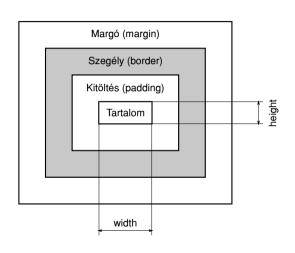

Minden HTML elemet egy doboznak tekintünk. Ezek szerkezete belülről kifelé:

- Az elem tartalma (szöveg, kép, . . .)
- Kitöltés (padding; átlátszó)
- Szegély (border)
- Margó (margin; átlátszó)

Megjegyzések

- A szélesség (width) és magasság (height) tulajdonságok a tartalmi rész méreteire vonatkoznak.
- Soron belüli elemek méretét a böngésző határozza meg, nem méretezhetőek át.

16

22

23

24

25

dobozMeret.html

```
body {
  margin: 0px;
}
p {
  background-color: yellow;
  padding: 20px;
  border: 5px solid red;
  margin: 10px;
}
span {
  background-color: orange;
}
```

```
Ez a bekezdés a szülő (1669) szélességéhez igazodik, magassága a tartalom függvénye.

Ez egy 200x100 képpont méretű bekezdés.

A bekezdésben lévő soron belüli elemék mérete nem módosítható!

Kivéve, ha a megjelentés módját blokkszintűre módosítjuk.
```

```
Mit számol bele a böngésző a méret (width, height) adatokba? \rightarrow box-sizing
```

content-box

Csak a tartalom méretét

border-box

Tartalom + kitöltés + szegély

Kényelmes:

* { box-sizing: border-box; }

```
Név:
```

Pl. Gipsz Jakab

Végzettség:

középiskola/gimnázium 🔻

meretezes.html

```
input [type=text] {
    width: 200 px;
    box-sizing: border-box;
}
select {
    width: 200 px;
}
```

Blokk szintű elemek szélessége (width) és magassága (height) megadható:

- auto: alapértelmezett
- valós világbeli, relatív vagy megjelenítőtől függő mértékegység (pl. cm, ex, px)
- a tartalmazó blokk %-ában megadva
- initial: az alapértelmezett értéket használja az örökölt helyett
- inherit: a szülőtől örökölt értéket használja

A merev méretek helyett megadhatók intervallumok is:

max-width

Ennél csak keskenyebb lehet. Felülírja width értékét.

min-width

Ennél csak szélesebb lehet. Ha a tartalom ennél szélesebb, nem veszik figyelembe. A szélesség változásával a magasság is változhat.

max-height

Ennél csak alacsonyabb lehet. Ha a tartalom ennél magasabb, a viselkedés az overflow-tól függ. Felülírja height értékét.

min-height

Ennél csak magasabb lehet. Ha a tartalom ennél alacsonyabb, akkor ekkorára növeli meg a magasságot.

Túlcsordulások kezelése: overflow

visible

A túllógó részek is megjelennek, esetleg rálógva más tartalmakra. Alapértelmezés.

hidden

A túllógó részeket levágják.

scroll

Görgetősávok jelennek meg a túllógó részek megjelenítéséhez. Némelyik böngésző mindig mutatja, mások csak akkor, ha szükséges.

auto

Csak akkor jelennek meg görgetősávok, ha nem fér el a tartalom.

Léteznek overflow-x és overflow-y tulajdonságok csak az egyik irány viselkedésének megadásához.

tulnyulas.html – Ellenőrizze a méretezés hatását, túlcsordulásokat!

Szélesség és magasság A Lorem Ipsum egy egyszerű szövegrészlete, szövegrészlete, szövegrészlete, szövegrészlete a betűszédő és nyomdalparnak. A Lorem Ipsum az 1500-as évek ést a standard szövegrészletekit szóglát az iparban, mikor egy ismeretlen nyomdász ősszeállította a betűkészletét és egy példa-könyvet vegy szöveget nyomott papirra, ezt használta.

Minimáls és maxmált szélességré élektüllétőleggadott tény, miszerint egy olvasót várványár érdenkészletek és elektüllétőleggadott tény, miszerint egy olvasót száveltekitőleggadott tény, miszerint egy olvasót száveltőlegőtekitőleggadott tény, miszerint egy olvasót száveltőlegőtekitőleggadott tény, miszerint egy olvasót száveltőlegőtekitőlegőtekitőleggadott tény, miszerint egy olvasót száveltőlegőteki

Az első bekezdés tartalma rálóg a másodikra, túl alacsony a blokk. A második bekezdés maximális méreten. Ha keskenyre állítjuk az ablakot, vízszintes görgetősáv jelenik meg a böngészőablak alián.

A szegélyeknek állítható a

- stílusa (border-style),
- szélessége (border-width), és a
- színe (border-color).

Megjegyzések:

- Utóbbi kettő csak a stílus beállítása esetén működik.
- Minden paraméter állítható külön az egyes oldalakra is.

szegelyek1.html

Folytonos (solid)
Nincs (none)
Rejtett (hidden)
Pontozott (dotted)
Szaggatott (dashed)
Dupla (double)
Horony (groove)
Horony (groove)

Oldalankénti szegélystílusok megadhatók:

- 1-4 érték megadásával, pl. border-style: dotted dashed solid none;
- Oldalakra vonatkozó tulajdonságokkal: border-*-style, ahol * helyén állhat top, right, bottom, left.

Ha a boder-style-nak

- 1 értéke van
 - felül-jobb-alul-bal (minden oldalra ugyanazt a stílust állítja)
- 2 értéke van

felül-alul jobb-bal

3 értéke van

felül jobb-bal alul

4 értéke van

felül jobb alul bal (óramutató járása szerint)

Hasonlóképpen lehet oldalanként szabályozni a margókat és kitöltéseket is. border-style: solid

border-style: solid none

border-style: double none solid

border-style: dotted dashed double solid

border-left-style: solid

border-top-style: dotted

szegelyek2.html

Ha táblázatok szomszédos cellái közös, de eltérő stílusú szegélyeket használnak, akkor

none

ha a szomszédnak be van állítva a szegélye, az fog megjelenni

hidden

még ha be is van állítva a szomszéd szegélye, akkor sem fog megjelenni A1 B1 A2 B2

szegelyek3.html

21

26

Rövidítések

border: width style color

Minden oldalon beállítja a szegély szélességét, stílusát, színét.

border-*: width style color

A * lehet top, right, bottom és left; csak ezekre állítja a fenti három tulajdonságot.

A margók mindig átlátszók, csak a szélességük állítható:

- 1-4 érték megadásával, pl. margin: 10px 20px 30px 40px;
 (Fent, jobbra, lent, balra; további esetek mint border-style-nál.)
- Oldalakra vonatkozó tulajdonságokkal: margin-*, ahol * helyén állhat top, right, bottom, left.

A margó szélessége lehet:

- auto: a tartalom által fel nem használt helyet felosztja egyenlően a bal és jobb oldal közt → középre igazít
- inherit: a befoglaló, szülő elem beállításait örökli
- CSS mértékegységgel (pl. px, cm) adott
- %: a szülő elem méretének százaléka

Negatív értékek is használhatók.

A blokkok felső és alsó margói időnként összeolvadnak, és a kettő közül csak a nagyobb marad meg:

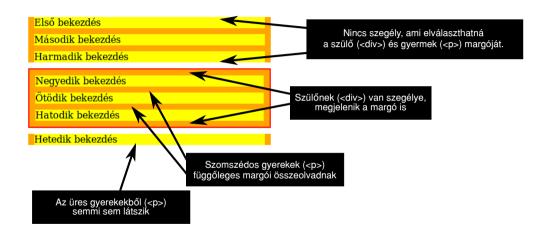
- szülő szomszédos gyerekei között (szélső gyerekek margói túlnyúlnak a szülőn)
- ha nincs olyan megjeleníthető szegély, kitöltés, stb., ami elválasztaná a szülő és valamely gyerekének alsó/felső margóját
- üres blokkok alsó és felső margóját is összevonják

További részletek

margok.html

```
20
         <div>
21
           Első bekezdés
22
           Második bekezdés
23
           Harmadik bekezdés
24
         </ div>
         <div class="keretes">
25
26
           \langle \mathbf{p} \rangle \text{Negyedik bekezdés} \langle \mathbf{p} \rangle
           Otödik bekezdés
27
28
           Hatodik bekezdés
29
         </div>
30
         <div>
31
           \langle p \rangle Hetedik bekezdés\langle p \rangle
32

33
           34
         </div>
```


A kitöltések mindig átlátszók, csak a szélességük állítható:

- 1-4 érték megadásával, pl. padding: 10px 20px 30px 40px;
 (Fent, jobbra, lent, balra; további esetek mint border-style-nál.)
- Oldalakra vonatkozó tulajdonságokkal: padding-*, ahol * helyén állhat top, right, bottom, left.

A kitöltés szélessége lehet:

- inherit: a befoglaló, szülő elem beállításait örökli
- CSS mértékegységgel (pl. px, cm) adott
- %: a szülő elem méretének százaléka

Negatív értékek nem használhatók.

Próbálja meg elkészíteni az ábrának megfelelően a dobozokat! Ezt a részt azzal emeljük ki a szövegből, hogy 15 képpont széles kitőltése van a bal oldalon, mellette egy ugyanolyan széles, narancssárga, egyszínű szegély található.

A héttérszín szürkéjének színösszetevői 240 értékűek.

Fekete alapon fehérrel írva, körben 5 képpontnyi kitöltéssel valami nagyon súlyos aggodalomra okot adó tényt közlünk.

A fejléc írásszín komponensei: 237, 234, 142. A háttérszín összetevők: 173, 116, 36, kitöltés körben 5 képpont, felső margó 10 képpont, a többi oldalon nincs. A szegély körben 1 képpont széles, folytonos, 107, 89, 65 színösszetevőjű vonal.

Az elemek háttérszín-összetevői: 242, 201, 143. A kitöltés körben 5 képpont, margók nincsenek.

A szegélyek itt is ugyanolyan szélességűek és színűek, mint a fejlécben, de csak a két oldalon és alul vannak megrajzolva.

dobozok.html

Körvonal (outline): az elemet a szegélyen kívülről körülöleli, kiemeli környezetéből. Rálóghat más elemekre.

outline-style

Stílus, mint border-style, pl. solid, dotted, double, ...

A többi tulajdonság beállítása hatástalan a stílus megadása nélkül!

outline-color Körvonal színe. Értéke lehet invert, ami minden háttéren látható.

outline-width Szélesség CSS mértékegységekben, vagy thin, medium, thick.

Rövidítés:

outline: outline-width outline-style outline-color Sorrend tetszőleges, bármelyik érték elhagyható.

outline-offset

A körvonal távolsága a szegélytől. Ez a terület áttetsző.

Körvonal

korvonal.htm

```
p {
          background-color: antiquewhite;
          border: 1px solid black;
10
         width: 90%:
11
          margin: auto:
12
20
      leírására is, mint például az SVG, XUL stb.
21
      A CSS
      specifikációját a World Wide Web Consortium felügyeli 
22
23
      A CSS—t a weblapok szerkesztői és olvasói egyaránt
```

A CSS (Cascading Style Sheets, magyarul: lépcsőzetes stíluslapok) a számítástechnikában egy stílusleíró nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok megjelenését írja le. Ezenkívül használható bármilyen XML alapú dokumentum stílusának leírására is,

A CSS specifikációját a World Wide Web Consortium felügyeli.

megjelenéshez kapcsolódó elemeit. A tervezése során a legfontosabb szempont az volt, hogy elkülönítsék a dokumentumok struktúráját (melyet HTML vagy egy hasonló leíró nyelvben lehet megadni) a dokumentum megjelenésétől (melyet CSS-sel lehet megadni). Az ilyen elkülönítésnek tőbb haszna is van, egyrészt nőveli a veblapok használhatóságát, rugalmasságés ás a megjelesés kezelhetőségét, másrészt csökkenti a dokumentum tartalmi struktúrájának komplexitását. A CSS ugyancsak alkalmas arra, hogy a dokumentum stílusát a megjelenítési módszer függyényében adja meg, így elkülöníthető a dokumentum formája a képernyőn, nyomtatási lapon, hangos höngészőben (mely beszédszintetízátor segításágável olyassa fel a weblanok szövgenét). Vary Braille-készüléken megtelenítve.

Általános fontcsaládok: nagyon hasonló megjelenésű karakterkészletek

Serif

"Talpas" betűkészletek; főleg bekezdések szövegéhez, mert "vezeti a szemet" az alapvonalon, de képernyőn sokan nehezen olvassák

Sans-serif

"Talp nélküli" betűkészletek, főleg címsorokhoz

Monospace

"Egyenközű", azonos szélességű betűkből álló betűkészletek, főleg forrásszövegekhez

font-family: karakterkészlet kiválasztása

- Karakterkészletek listája; ha valamelyik nincs telepítve, a következővel próbálkozik
 - ightarrow érdemes egy általános fontcsalád nevét tenni a végére
- Ha a névben szóköz van, idézőjelek közé kell tenni
- Jól bejáratott kombinációk, pl.
 - "Times New Roman", Times, serif
 - Arial, Helvetica, sans-serif
 - "Courier New", Courier, monospace

```
font-style: álló és dőlt betűk
normal
  Álló betűk, alapértelmezés
italic
   Dőlt betűk
oblique
  "Kevésbé dőlt", gyenge támogatás
font-variant változatok
normal
  Normál betűk, alapértelmezett.
```

small-caps

Kiskapitális, a kisbetűket kicsinyített nagybetűkkel helyettesíti.

font-size: méretezés

Abszolút méretekben

A felhasználó nem méretezheti át. Pl. px (CSS képpont), pt (nyomdai pont).

Relatív méretekben

Felhasználó átméretezheti. Pl. em (1em a bekezdések alapértelmezett mérete = 16px), % (a szülő elem betűkészletének méretéhez viszonyítva), vw (1vw = a viewport szélességének 1%-a; átméreteződik az ablak méretezésével)

Kulcsszavakkal

Előre definiált méretek: xx-small, x-small, small, medium, large, x-large, xx-large.

Átméretezés: smaller, larger.

```
font-weight: "vastagság", "súly"
normal
   Normál szélesség (400), alapértelmezett.
bold
   Félkövér (700)
bolder, lighter
   Növeli, csökkenti a vastagságot
100, 200, 300, ..., 900
   Különféle vastagságok, de többnyire csak a normál és a félkövér támogatott.
```

Rövidítés:

```
font: font-style font-variant font-weight font-size/line-height
  font-family | caption | icon | menu | message-box |
  small-caption | status-bar | initial | inherit;
  A méret és a karakterkészlet megadása kötelező. A caption, icon, ...
  kulcsszavakkal lehet a böngésző által valamilyen célra már használt beállításokat
  kérni egy adott helyen.
```

karakter.html

```
6
        <style>
           h1 { font-family: Arial, Helvetica, sans-serif; }
           p { font-family: "Times_New_Roman", Times, serif; }
 8
           p.prg { font-family: "Courier_New", Courier, monospace; }
10
        </style>
13
        <h1>Ez egy címsor</h1>
14
        Ez egy bekezdés 
15
        printf("HellouWorld!\n");
        Ebben a bekezdésben <span style="font-style:uitalic;">döntött
16
        </span> és <span style="font-style: oblique; "> kissé döntött</span>
17
18
         részek is előfordulnak <span style="font-variant: small-caps:">
19
        Néha kiskapitális formázást használunk </span>
        <span style="font-size:u20px;">20px</span>,
20
21
        \langle \text{span style} = \text{"font-size:} | 20pt; ">20pt \langle / \text{span} \rangle.
22
        \langle span \ style = "font - size : 1.5 em; ">1.5 em \langle /span \rangle
23
        \langle span stvle = "font - size : ... 5vw : ">5vw < / span > ...
24
        <span style="font-size:usmaller;">smaller</span>,
25
        <span style="font-size:ularger;">|arger</span>
```

Ez egy címsor

Ez egy bekezdés.

```
printf("Hello World!\n");
```

Ebben a bekezdésben *döntött* és *kissé döntött* részek is előfordulnak. NÉHA KISKAPITÁLIS FORMÁZÁST HASZNÁLUNK.

20px, 20pt, 1.5em, 5vw, smaller, larger.

Karakterkészletek letölthetők a hálózatról: @font-face

- egyedi megjelenést kölcsönöz
- mindenki ugyanazt a készletet használja, garantáltan azonos megjelenés mindenhol (sok eszközön hiányosak a készletek, főleg a ritkán használt karakterek)

Megbízhatóan használható formátumok:

- TrueType Font (TTF)
- OpenType Font (OTF)
- Web Open Font Format (WOFF)

A @font-face szabályban használható tulajdonságok:

font-family

Ezzel a névvel lehet majd hivatkozni a karakterkészletre később, kötelező.

src

A fájl forrását adja meg url() CSS függvénnyel, kötelező.

font-stretch

Ha a karakterkészletnek készültek különféle sűrűségű változatai, ezzel lehet kiválasztani, hogy valamelyiket milyennek tekintsen a böngésző (pl. normal, condensed, expanded). Ennek hiányában a böngészőnek kell előállíttatnia a speciális formákat a normálból kiindulva.

font-style

Hasonlóan, dőlt változatokhoz (pl. normal, italic).

font-weight

Hasonlóan, a "kövérséghez" (pl. normal, bold).

webfont.html

```
@font-face {
           font-family: devil;
           src: url("devil/Devil-East-Free-Font.woff");
10
11
           font-family: devil:
12
13
           font-size: 80 pt:
14
         p.felkover {
15
16
           font-weight: bold:
17
21
       Devil East Free Font
22
       Devil East Free Font
```

Deuil East Free Font

Deuil East Free Font

Google Fonts

- Több száz ingyenes karakterkészlet
- Könnyű kereshetőség
- Egyszerű integráció a weboldalba

googleFonts.html

Google Fonts - Baloo

Készítse el Semmelweis Ignác oldalát a Wiki oldal szövegét felhasználva!

- Töltse le a Ballerina karakterkészletet!
- Használja ezt az első szintű címsorban szereplő név kiírására, 42 nyomdai pont méretben!
- A bekezdések szövegét írja Libre Baskerville karakterkészlettel, 12 nyodai pont mérettel!
- Készítsen stílusokat a félkövér és dőlt betűs részek megjelöléséhez!

semmelweis.html

Semmelaris Ignac

Semmelweis Ignác Fülöp (*Buda, 1818. július 1. – Döbling, 1865. augusztus 13.*) magyar orvos, "az anyák megmentője".

1818. július 1-jén a tabáni Palota utca (ma Apród utca) 1-3. alatti Meindl-házban látta meg a napvilágot, ahol édesapjának – a hiene (nyugat-magyarországi német) 6sőkkel rendelkező Semmelweis Józsefnek (1778-1846) – jól menő fűszerülztei si volt. Édesanyja Müller Teréz, Müller Teréz, Müller Teréz, Müller Teréz leánya. A szülök 1810. január 14-én kötöttek házasságot a Krisztinavárosis sonat et tizből) ötődik gyerekként született, két bátyja ismert pesti kereskedő, Károly őcse pedig a Belvárosi római katolikus plébánia lelkésze volt. Ignácot a közeli Tabáni Plébániatemplomban[1] keresztelték meg.[2] (A kor következetlen anyakönyezésére jellemző, hogy a tiz

rieoanatempiomoan[1] kereszteitek meg.[2] (A kor következetlen anyakönyvezésére jellemző, hogy a tíz testvér vezetéknevét tizféleképpen írták; Semmelweiss, Semmelweis, Semelveisz stb.)